

Ministerstvo životního prostředí České republiky

VYHL. O ZJIŠŤOVÁNÍ A NÁPRAVĚ EKOLOGICKÉ ÚJMY NA PŮDĚ

RNDr. Pavla Kačabová

Ministerstvo životního prostředí ČR
odbor ekologických škod

OBSAH

- Postavení MŽP/OEŠ
- Definice, obecná ustanovení
- Vyhl. č. 17/2009 Sb., o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě
 - zmocnění v zákoně č. 167/2008 Sb.
 - historie
 - struktura

§16 VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

- (1) výčet orgánů státní správy
- (2) MŽP
 - ústřední správní úřad
 - orgán vrchního státního dozoru
 - evidence případů ekol. újmy
 - odvolací orgán
 - spolupráce s PO ostat. člens. států
 - poskytování informací vůči EU

OSTATNÍ AKTIVITY OEŠ

- Aktivní účast na přípravě vyhl. o újmě na půdě
- Iniciace pracovních skupin
 - NV k finančnímu zajištění preventivních a nápr. opatření /§ 14, odst. (5) z. č. 167/2008 Sb./
 - Vyhl. MŽP pro rozšíření počtu druhů /§ 2, odst. b) 3. dle z. č. 167/2008 Sb./
- Odpovědi na dotazy, FAQ
- Účast na seminářích a školeních
- Úprava org. řádu MŽP

DEFINICE

2 Základní pojmy

- **ekologická újma**

- nepříznivá měřitelná změna přír. zdroje nebo měřitelné zhoršení jeho funkcí
- projev - přímo nebo nepřímo

- **ekologická újma na půdě**

- znečištění, jež představuje závažné riziko nepříznivého vlivu na lidské zdraví
- v důsledku přímého nebo nepřímého zavedení látek, přípravků, organismů nebo mikroorganismů na zemský povrch nebo pod něj

POVINNOST PŘEDCHÁZENÍ EKOL. ÚJMĚ (obecně)

- § 3
 - odst. 1 - provozovatel musí předcházet vzniku ekol. újmy – přijímání preventivních opatření
- § 6
 - odst. 1 – v případě bezprostředně hrozící ekol. újmy provozovatel provede nezbytná prevent. opatření

NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ (obecně)

- § 7 Nápravná opatření
 - odst. (1) – V případě vzniku nebo zjištění ekol. újmy je provozovatel povinen neprodleně provést veškerá proveditelná nápravná opatření k okamžité kontrole, omezení, odstranění nebo jinému zvládnutí zneč. látek nebo jiných škodl. faktorů
 - Cíl – omezit ekol. újmu na lidské zdraví nebo předejít dalšímu rozšiřování ekol.újmy

§ 11 Náprava ekologické újmy na půdě (1)

- Pokud existuje důvodné podezření, že v důsledku provozní činnosti dle příl. č. 1 došlo k ekol. újmě na půdě, přísl. orgán zajistí bez zbytečného odkladu zpracování AR
- V tom případě přísl. orgán do doby předložení AR přeruší řízení o uložení nápravných opatření

§ 11 Náprava ekologické újmy na půdě (2)

- Přísl. orgán si vyžádá k AR stanovisko příslušné KHS
- KHS posoudí rizika plynoucí z přímého nebo nepřímého zavedení látek, přípravků, organismů na zemský povrch nebo pod něj pro lidské zdraví

§ 11 Náprava ekologické újmy na půdě (3)

- Pokud AR a stanoviskem přísl. KHS prokázána ekol. újma na půdě
 - a) **přísl. orgán** zajistí zpracování návrhu možných nápravných opatření a jejich hodnocení
 - omezování nebo eliminace rizik
 - odhad finančních nákladů
 - časová náročnost
 - b) **provozovatel** odstraní EÚ nápravným opatřením a minimalizuje její nepříznivé důsledky

§ 11 Náprava ekologické újmy na půdě (4)

- Vyhodnocení průzkumu stavu znečištěného území a jeho hodnocení mohou zpracovávat pouze odborně způsobilé osoby podle § 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích
- Rizika ze zavedení org. nebo mikroorg. na zemský povrch nebo pod něj posuzuje KHS

§ 11 Náprava ekologické újmy na půdě (5)

- MŽP v dohodě s MZd stanoví vyhláškou:
 - metody a způsob zpracování AR
 - způsob hodnocení vhodnosti a proveditelnosti nápravných opatření
 - stanovování cílů nápravných opatření a způsobů prokazování jejich dosažení

VYHL. O EKOLOG. ÚJMĚ NA PŮDĚ - HISTORIE

- Základní teze - 2006
- Prac. návrh – součástí vládního návrhu zákona o předcházení ekol. újmy
- Vnitřní přip. řízení - VIII/2008
- Vnější přip. řízení - X/2008
- Vypořádání připomínek – 4.11.2008
- Legislativní rada vlády – 15. a 19.12.2008
- Publ. ve Sbírce: 16.1.2009 – Vyhl. č. 17/2009
- Účinnost: 1.2.2009

ČLENĚNÍ VYHLÁŠKY

- § 1 – Předmět a účel úpravy
- § 2 – Metody a způsob zpracování AR
- § 3 - Posouzení rizik pro lidské zdraví
- § 4 - Stanovování cílů nápravných opatření
- § 5 - Návrh nápravných opatření
- § 6 – Výběr nápravných opatření
- § 7 – Účinnost
- Příloha – Osnova ZZ o průzkumu ekol. újmy na půdě

§ 2 METODY A ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ AR

/1/

a) průzkum

- stav znečištění
- charakter znečištění
- možnosti migrace

b) vyhodnocení výsledků průzkumu
(osnova ZZ v Příloze vyhlášky)

c) hodnocení zdravotních rizik

§ 2 METODY A ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ AR

/2/

- vyhodnocení dosavadních informací o původu, typu a úrovni znečištění, které souvisí s provozní činností uvedenou v příl. č. 1 k zákonu
 - na základě znalostí o přír. vlastnostech daného území
 - stávající/plánované využití území

§ 3 POSOUZENÍ RIZIK PRO LIDSKÉ ZDRAVÍ

- Podklad pro stanovisko KHS dle § 11 odst. 2 zákona:
 - vyhodnocení výsledků průzkumu
 - též hodnocení zdravotních rizik zpracované autorizovanou osobou dle z. č. 258/200 Sb., o ochraně veřejného zdraví, pokud bylo z podnětu PO zpracováno

§ 4 Stanovování cílů nápravných opatření

/1/

- Na zákl. AR a stanoviska KHS
- K vyloučení závažných rizik pro lidské zdraví
- Stanovení cílových parametrů nápravných opatření - stav půdy nebo vody v konkrétně definovaném místě a čase jako:
 - koncentrace kontaminantů
 - jiné fyz. - chem. parametry či kritéria (např. pH)
 - technické údaje a parametry (tech. parametry pasivních či reaktivních sanačních metod)

§ 4 Stanovování cílů nápravných opatření

/2/

- S ohledem na současný/plánovaný způsob využití území
- Zohlednění lokálních geochemických anomálií
- Nemohou být přísnější než přirozené pozadí
- Cíle nápravných opatření mohou být v různých částech zasaženého znečištěním různé

§ 5 NÁVRH NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ

- Obsahuje a rozpracovává přehled technicky proveditelných sanačních postupů nebo jiných opatření
- Nápravná opatření:
 - odstranění látek, přípravků, org., mikroorg. z půdy (PV)
 - snížení koncentrace na úroveň, kt. nepředstavuje závažné riziko pro lidské zdraví
 - zabránění nebo omezit migraci
 - rozložení látek nebo přípravků
 - odstranění půdy
 - sledování průběh přirozené atenuace

§ 6 VÝBĚR NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ

- Vliv na zdraví člověka a bezpečnost NO
- Technická proveditelnost a účinnost
- Finanční náklady
- Doba nezbytná k dosažení cílů NO
- Dostupnost navrhovaných technologií
- Předcházení vzniku další EÚ nebo škodě na majetku v důsledku provedení NO
- Zohlednění soc., ekonom., kult. a j. faktorů...
- Součástí: určení optimál. způsobu prokázání dosažení cílů NO a specifikace PM

Příl. - OSNOVA ZZ O PRŮZKUMU EKOL. ÚJMY NA PŮDĚ /1/

1. Geologický úkol a údaje o území

2. Provedené geologické práce

3. Výsledky provedených prací

- metodika a rozsah průzk. a analyt. prací
- výsledky průzk. prací
- shrnutí plošného a prostorového rozsahu a míry znečištění
- bilance znečištění
- šíření znečišt. v nesatur. i v satur. zóně
- charakteristika vývoje znečišt. z hlediska procesů NA
- shrnutí šíření a vývoje znečištění

Příl. - OSNOVA ZZ O PRŮZKUMU EKOL. ÚJMY NA PŮDĚ /2/

4. Hodnocení rizik vzniku ekologické újmy

5. Závěry a doporučení

6. Ostatní

- místo a způsob uložení hmotné dokumentace
- seznam použité literatury, map. podkladů
- rozpočtované a skutečně vynaložené náklady a zdroje financování průzkumu

Povinné přílohy ZZ

Doporučené přílohy

Ad POVINNÉ PŘÍLOHY ZZ

- **součástí – záznam do databáze SEKM**
- hl. důvod - nutnost trvale zabezpečit sběr a aktualizaci dat pro územně analytické podklady
 - dle § 26 z. č. 183/2006 (Stavební z.)
 - vyhl. 500/2006 Sb. o ÚAP (jev 64 = staré zátěže a kontaminované plochy)
 - Z. č. 123/1998 Sb., o právu na info o ŽP
 - EEA, zprávy o ŽP, statistické ročenky
 - připravovaná Směrnice EU o ochraně půdy

Vyhl. č. 18/2009 Sb.

- Mění vyhl.č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací...
 - hl. změna: doplnění osnovy ZZ o průzkumu antrop. znečištění v horninovém prostředí - nová příloha č. 11
 - **1 z povinných příloh ZZ – záznam do SEKM**

ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ

- Postavení MŽP/OEŠ
- Definice, obecná ustanovení
- Vyhláška o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě
 - zmocnění v zákoně č. 167/2008 Sb.
 - historie
 - struktura

Děkuji Vám za pozornost

RNDr. Pavla Kačabová
Ministerstvo životního prostředí
Pavla.Kacabova@mzp.cz
Tel. do kanceláře: 267 122 069
mobil: 724 256 077

